

TREMTINYS

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SĄJUNGOS SAVAITRAŠTIS

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

2004 m. spalio 28 d.

Nr. 44 (625)

Andrius KUBILIUS

Priimsim tokį sprendimą, kuris bus geriausias valstybei

Dešinieji laimėjo 2004-ųjų Seimo rinkimus, bent jau santykinai. Antras rinkimų turas tik dar labiau išryškino dešinės tendencijas, pasireiškusias jau pirmame rinkimų ture. Tuo galime pasidžiaugti. Taip pat ir su palengvėjimu konstatuoti, kad neišsipildė prorusiškos Darbo partijos užmojai vienai ar drauge su panašiomis partijomis gauti absoliučią daugumą Seime. O tokia galimybė po Europos Parlamento rinkimų atrodė galima. Už dešiniųjų pergalę, už tai, kad taip atsitiko Darbo partijai, esame nuoširdžiai dėkingi visiems rinkėjams.

Jeigu skaičiuotume politi-

nus junginius ar, kaip pamėgo vadinti politologai, blokus, kurie iki rinkimų ir rinkimų metu vienaip ar kitaip bendradarbiavo, tai visiškai akivaizdu, kad rinkimus ryškia persvara laimėjo dešinieji, nes liberalcentristai ir Tėvynės sąjunga drauge gavo 43 vietas. Jeigu pridėtume jau žinomus Seimo narius, kurie startavo kaip nepriklausomi kandidatai, laimėjo rinkimus ir ruošiasi prisijungti prie Tėvynės sąjungos ar liberalcentristų, šiame bloke turėtume jau 45 vietas.

Antras blokas yra Darbo partija su 39 vietomis, trečias – socialdemokratų ir socialliberalų junginys – 31 vieta.

(keliami į 2 psl.)

Vaivorykštė įsižiebia Konstitucijos dieną

Neatsitiktinai rinkėjai suteikė teisę ir galimybę politikams visu balsu prašnekti apie “vaivorykštės” vyriausybės kūrimą būtent Konstitucijos 12-ųjų metinių sukakties dieną. Tai simboliškas ir labai reikšmingas pilietinei visuomenei savigynos aktas – Konstitucija pati apgynė savo esmę, taigi ir pareigą – ginti tautos savastį, pilietines bei moralines vertybes. “Vaivorykštės” vyriausybė, sudaryta iš kelių gerojai konfrontavusių tarpusavyje politinių jėgų atstovų, bus naujas, bet toli gražu nebe pirmas palengva bręstančios demokratijos išbandymas Lietuvoje. Nerimas dėl tokios koalicinės vyriausybės gebėjimo stabiliai ir produktyviai dirbti išlieka.

Pragmatizmas ir valstybinė išmintis nelengvai suderinami dalykai, tačiau tokia nūdienos tikrovė – politikų pilietinė atsakomybė tikrinama ne pagal jų deklaruojamus ketinimus, o pagal konkrečią veiklą.

(keliami į 2 psl.)

Aktualijos

■ Administracinė atsakomybė ketinama patraukti du bendrovės “Avia Baltika” darbuotojus: ekspedicijos skyriaus viršininką Joną Bubnelį ir komercijos direktorių Viktorą Brazaitį. Jie įtariami organizavę karo tikslams pritaikytų sraigtasparnių “Mi-17” įvežimą į Lietuvą. Sraigtasparniai turėjo būti tik pergabenti per Lietuvos teritoriją, o ne čia remontuojami.

■ LR Prezidentas Valdas Adamkus pasirašė dekretą dėl Povilo Malakausko skyrimo Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriumi.

■ Kitąmet siūloma bazinę pensiją padidinti 12 litų (iki 184 litų), o draudžiamąsias pajamas – 36 litais (iki 1,026 tūkst. litų).

■ 76 dabartinius Seimo narius po kelių savaitių pakeis nauji parlamentarai. Išeinantiems parlamentarams jau ruošiamos išėtinės kompensacijos, kurioms reikės apie 4 mln. litų.

■ Estijos gynybos pajėgos siunčia į Iraką tris karininkus. Tarp jų yra psichologas ir kapelionas, kurių uždavinys – teikti paramą Estijos taikdams iš padalinio “Estpla-9”.

■ Ukrainos opozicinio televizijos kanalo “5-asis kanalas” žurnalistai ir vadovybė pradėjo bado streiką pareiškę, kad protestuoja prieš valdžios daromą spaudimą artėjant spalio 31 dieną vykstantiems prezidento rinkimams.

Dėmesio

1956–1957 m. per Vėlinės Kauno centrinėse kapinėse, buvusiame Lenino prospekte (dabar – Vytauto pr.), gyventojai, atėję aplankyti artimųjų kapų, gatvėje buvo suimti milicininkų, ginkluotų karių. Dalis buvo sumušta ir pasodinta į kalėjimą.

Spalio 29 d. 16 val. visus, kurie prisimena tuos tragiškus įvykius, kviečiame dalyvauti susitikime Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių būstinėje Kaune (Laisvės al. 39, II aukštas).

Lapkričio 6 d. LPKTS Kupiškio ir Anykščių skyriai kviečia į LLKS Algimanto apyg. štabo partizanų 55-ųjų žūties metinių minėjimą. 11 val. šv. Mišios Adomynės bažnyčioje (Kupiškio r.). Po šv. Mišių aplankysime Adomynės kapines ir štabo bunkerį Šimonių girioje. Teirautis tel. (8-459) 53938, (8-381) 52418.

Šventė Alsėdžiuose

Minime partizanų judėjimo Lietuvoje 60-metį. Partizanų žūties ir užkasimo vietose statomi valstybiniai atminimo ženklai, šventinami kryžiai.

Rugpjūčio 29 d. per Šv. Baltaramiejaus atlaidus Plungės rajono Alsėdžių miestelio pakraštyje, kur kadaise buvusiose žvyruobėse buvo užkasami išniekinti Žemaičių apygardos partizanų, ryšininkų ir rėmėjų, nukaktų NKVD rūsiuose, kūnai, buvusio Alkos rinktinės partizanų savanorio Alfonso Norkaus iniciatyva ir rūpesčiu pastatyti trys valstybiniai at-

minimo ženklai su ant jų surašytomis žuvusiųjų pavardėmis ir slapyvardžiais. Tai Alkos rinktinės štabo apsaugos būrio vadas Antanas Monkauskas-Siaubas, Alsėdžių kuopos būrio vadas Kazimieras Beržanskis-Kęstutis, LLA Telšių rajono vadas Kazimieras Srėbalius-Vikruolis, Sedos kuopos vadas Vytautas Rimkūnas ir dar daug kitų Alkos ir Šatrijos rinktinių partizanų. Turimomis žiniomis, šioje masinėje kapavietėje suguldyta 30 žuvusiųjų.

Renginys prasidėjo šv. Mišiomis, kurias aukėjo Alsė-

džių parapijos klebonas Gediminas Norvilas. Giedojo jungtinis šios bažnyčios ir Plungės buvusių politinių kalinių ir tremtinių choras.

Į šventę buvo pakviesti žuvusiųjų artimieji, išlikę gyvi partizanai, ryšininkai, šauliai. Gausiai dalyvavo ir į atlaidus atvykę žmonės. Paminklus pašventino Alsėdžių parapijos klebonas, Garbės sargyboje stovėję Alsėdžių kuopos jaunieji šauliai. Prie gėlėmis papuoštų paminklų apie ginkluotąjį pasipriešinimą savo prisiminimus pasakojo buvę partizanai Alfonsas Norkus, Alfredas Dobrovolskis, žuvusio pulkininko Jono Semaškos-Liepos sūnus šaulys Alvydas Semaška, apie tėvo žūtį kalbėjo ir už atminimo įamžinimą dėkojo Severina Beržanskytė. Šventės dalyviai galėjo apžiūrėti šaulio fotografo eksponuojamą paminklų ir kryžių partizanams nuotraukų parodą “Kovojusiems ir žuvusiems atminti”.

Renginys baigėsi sugiedota Tautiška giesme ir Plungės buvusių politinių kalinių ir tremtinių choro “Tėvynės ilgesys” (vad. Agnietė Lizdenytė) atliktomis partizanų dainomis.

Bronė DZINDOLETIENĖ
M.Žilinsko nuotr.

Siūlymas peržiūrėti įsipareigojimus Europos Sąjungai

TS pirmininko
A.KUBILIAUS pareiškimas

Viešai paskelbta, kad Vyriausybė svarsto galimybę kreiptis į Europos Komisiją su prašymu pusmečiui atidėti Ignalinos branduolinės jėgainės pirmojo bloko uždarymo datą.

Tėvynės sąjunga mano, kad nėra rimtų priežasčių nevykdyti Lietuvos įsipareigojimų Europos Sąjungai, kuriuos suderėjo ta pati A.Brazausko vadovaujama Vyriausybė. Nuo sutarties su EK pasirašymo neįvyko nieko, kas galėtų suteikti bent menkiausią pagrindą pasikeisti Lietuvos požiūriui.

Niekuo nepagrįstas ir aiškinimas, kad Lietuva privalo tiekti elektros energiją Rusijai, nes ši neturinti pakankamai energijos Karaliaučiaus sričiai aprūpinti. Kaip tuomet paaiškinti tai, kad Rusija elektros energiją brangiai eksportuoja į Suomiją? Susidaro įspūdis, kad Lietuvos Vyriausybė pasiryžusi viskam.

(keliami į 3 psl.)

Kalba buvęs partizanas Alfredas Dobrovolskis

Geros kloties

Sveikiname LPKTS ir TS PKTF pirmininką dr. Povilą JAKUČIONĮ, narius Vincę Vaidevutę MARGEVIČIENĘ, prof. Arimantą DUMČIŲ, išrinktus į Lietuvos Respublikos Seimą.

Linkime sėkmingai darbuotis Lietuvos žmonių gerovės vardan!
LPKTS valdyba ir taryba

Vaivorykštė įsižiebia Konstitucijos dieną

(atkelta iš 1 psl.)

Džiugina Tėvynės sąjungos laimėjimas – 25 vietos Seime. Tai laiduoja, kad bus nuosekliai ginami ir stiprinami valstybingumo pamatai ir pilietinės vertybės, nepriklausomai nuo „vaivorykštinių“ Vyriausybės spalvų.

Rinkėjai parodė, kad tautinė savigarba neprarasta. Komandiruotas iš artimojo užsienio į Lietuvą mitrusis šaltkalvis turėjo ir svarbesnių užduočių. Pilypo iš kanapių šuolis – Darbo partijos sukūrimas per rekordiškai trumpą laiką ir be jokios apčiuopiamos nacionalinės programos gerokai nustebino Europą. Dar labiau stebino naujojo „gelbėtojo“ išūlus tyčiojimas iš lietuvių („nemoka valdyti valstybės“) ir nė kiek ne mažiau – nemažos visuomenės dalies susiviliojimas populistiniais tauškalais.

Darbo partijos lyderis, erelių pakilęs neregėtai aukštai, rinkėjų valia lyg šlapia višta – tėsėsi į žemę, – ši vaizdinga metafora iš kandžiai taiklaus žurnalisto Rimvydo Valatkos komentaro. Žlugo užduotys ir sumanymai laimėjus absoliučią daugumą Seime jau „konstituciniu“ būdu keisti Konstituciją, rinkimų sistemą ir kitaip ardyti teisinę bei politinę valstybės sistemą, visa tai pridengus tariamu susirūpinimu dėl „sąjūdistų“ („gelbėtojo“ pamėgtas KGB žargonas) varginamos tautos gelbėjimo.

Ši grėsmė, kelianti didžiulį pavojų konstitucinei santvarkai ir demokratijos pamatams, buvo tiesmukai, be jokių užuolankų įvardyta tik Tėvynės sąjungos politikų, pirmiausia Andriaus Kubiliaus. Rinkimai šią grėsmę atitolino. Neatsargu būtų tikėtis, kad didžiųjų suiručių Lietuvoje planotojai dėl to pakeistų imperinę kolonijinę galvosėną. Tačiau Europai aiškiai parodyta, jog Lietuva tęsia Vakarų, o ne Rytų orientacijos politiką. Ir tik ši politika gali veiksmingai ir artimiausiu metu rasti optimalius socialinių reikalų sprendimus,

panaudodama Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas.

Nekelia abejonių, kad keliolika ar kelios dešimtys neaiškios kilmės nekontroliuojamų milijonų, išmestų rinkimų kampanijai, siekiant radikaliai pakeisti valstybės raidą „konstituciniu būdu“, nepasiekė tikslo. Tačiau naivu būtų manyti, kad pastangos ir lėšos neuėjo veltui, nepalikdamos jokio pėdsako. Dirbtinai sumontuota, ignoruojanti Tėvynės istoriją, tradicijas ir moralines vertybes Darbo partija dar neturi politinio veido. Šis politinis darinys bus priverstas pasirodyti, kas esąs ir kaip žada keistis. Lietuviškai mąstantys „darbiečiai“ turės apsispręsti – o kas toliau? Tai artimiausios ateities esminės svarbos reikalas.

Gerai santykiai su kaimyninėmis valstybėmis, taigi ir su Rusija, yra vienas iš užsienio politikos tikslų, tačiau būtų grėsmingai niūru, jei rastųsi nors ir menkų mėginimų paversti šalį Rytų imperijos satelitu.

Šie rinkimai išryškino dar vieną itin aktualią problemą, būtent valstybės užsienio ir vidaus politikos tęstinumo užtikrinimą. Pasigirdo nemažai svarstymų ir siūlymų, ką derėtų daryti, kad keičiantis renkamajai valdžiai, užsienio ir vidaus politiką nebūtų bandoma radikaliai keisti. Tvirtos demokratijos šalyse, kur pilietinės visuomenės branda savaime tampa patikimu pilietinių vertybių garantu, rinkimai nekelia radikalių politikos pokyčių pavojaus.

Lietuvoje pilietinė savimone yra gerokai apsilpusi. Jos ugdymas – vienas iš svarbiausių ilgalaikių uždavinių. Tačiau neteko girdėti, kad kas iš mūsų politikų užsimintų apie rinkimų sistemos pakeitimą – rinkti kas ketverius metus tik vieną trečdalį Seimo narių. Tokiu atveju dalies populistų ar radikalų išrinkimas į parlamentą nesukeltų staigių nacionalinės teisės ir valstybės valdymo pokyčių. Politikos perimamumas būtų užtikrintas.

Edmundas SIMANAITIS

Priimsim tokį sprendimą, kuris bus geriausias valstybei

(atkelta iš 1 psl.)

Taigi jeigu formuojant Vyriausybę būtų remiamasi europietiška tradicija, pirmenybė sudaryti valdančiąją koaliciją, kitaip sakant, iniciatyvos teisė turėtų būti suteikta dešiniųjų junginiui.

Skaičiuojant, kiek vietų gavo atskiros partijos, išvados taip pat yra gana aiškios. Kaip žinote, pirmąją Darbo partija, turinti 39 vietas. Antra, kas mums yra ypač malonu, – Tėvynės sąjunga, gavusi 25 vietas. Treti – socialdemokratai – 20 vietų, ketvirti – liberalcentristai – 18 vietų, penkta – Naujoji sąjunga – 11 vietų. „Valsietiečiai“ ir liberalai demokratai turi po 10, Lenkų rinkimų akcija – 2 vietas. Jeigu būtų sudaroma keturių partijų: Tėvynės sąjungos, Socialdemokratų partijos ir Naujosios sąjungos bei Liberalų ir centro sąjungos koalicija ir derybos vyktų ne tarp vieningų kairiojo ir dešiniojo bloko, kaip mes siūlome, o tarp atskirų keturių partijų, lyderio vaidmuo turėtų atitekti Tėvynės sąjungai, nes ji iš šitų keturių partijų gavo daugiausia mandatų.

Visos pagrindinės partijos gavo panašų balsų skaičių. Dešinieji nors ir laimėjo, tačiau ne itin stipriai persvara, todėl beveik nėra teorinių galimybių, kad valdančiąją daugumą galėtų sudaryti mažiau kaip keturios partijos. Taigi išengėme į naują demokratijos išbandymą – turėsime išmokyti gyventi ir veikti esant daugiapartinei koalicinei Vyriausybei.

Dėl mūsų požiūrio

Tėvynės sąjungos tikslas nėra valdžia bet kokia kaina. Mes tai ne kartą sakėme. Ir jeigu nepavyktų susitarti dėl Vyriausybės sudarymo nuostatų, dėl Vyriausybės programos bei valdymo pagerinimo, Tėvynės sąjunga tikrai abejotų, ar verta dalyvauti kokioje nors koalicijoje.

Noriu priminti svarbiausias Tėvynės sąjungos nuostatas, kurios leistų partijoms politikams dalyvauti Vyriausybėje:

- Vyriausybė turi būti stipri ir remtis kokybiškai nauju valdymu. To reikalauja ne tik planuojamas Vyriausybės daugiapartiškumas, bet tokio naujo požiūrio reikalauja ir tai, kad Lietuva pagal korupcijos indeksą jau antri metai smunka žemyn.

- Vyriausybė turi ryžtingai atnaujinti savo ekonominę programą. Ūkio augimo sparta lėtėja, galima prognozuoti, kad ji dar labiau lėtės ateityje, bet iš dabartinės valdančio-

sios daugumos nėra jokių siūlymų, kaip šią kryptį pakeisti. Jeigu mums tektų atsakomybę dalyvauti koalicijoje, tikrai daugiau dėmesio siektume skirti ekonomikai ir smulkiąjam bei vidutiniam verslui.

- Vyriausybė turi būti politiškai stipresnė ir daugiau dėmesio skirti visuomenės žaizdoms gydyti, kad po ketverių metų populistinis užkratas nebekeltų tokios grėsmės, kaip buvo šiuose rinkimuose, ir kad vėl galėtume grįžti prie normalių vakarietiško partijų koalicijų ir skirtumų tarp kairės ir dešinės. Dėl to mes norėtume skirti daugiau dėmesio šeimos, bendruomenės, regioninei politikai, kad iš Europos Sąjungos gaunamų lėšų srantai nenusėstų vien Vilniuje. Ir be abejo, korupcijos politinėje sistemoje prevencijai.

Tokia yra mūsų pradinė pozicija. Kaip sakiau, mes matome galimybę, kad būtų sudaryta koalicija, tačiau ar galimybė taps realybe, padarys ateitis.

Politologai prognozuoja trapią koaliciją

Mes aukojamės, nes Vyriausybė je nenorime matyti populistinės Darbo partijos. Mes manome, kad DP būvimas Vyriausybėje yra ir žalingas ir pavojingas. Mes nemanome, kad koalicija, sudaryta iš įvairių partijų turėtų būti ypač trapi ir neveiksni. Taip, Lietuvai tai būtų naujas išbandymas, reikėtų daug ko išmokyti. Pa vyzdžiui, Slovakijoje kairiosios ir dešniosios partijos susivienijo tam, ka neleistų į valdžią populisto Mečiar partijos, nes matė, kokią žalą tokio partijos buvimas valdžioje neša valstybei: narystė NATO atidėta vėlesniam laikui ir sustabdytos derybos de narystės Europos Sąjungoje. Galim pasidžiaugti, kad mums broliškai partijos lyderis, šiandieninis Slovakijos ministras pirmininkas Dzurind sugebėjo tokią koaliciją išlaikyti visus ketverius metus ir laimėti rinkimus.

Mūsų partijoje taip pat diskutuojama dėl plačios koalicijos sudarymo. Bus kviečiamas Tėvynės sąjungos tarybos posėdis, kuriame bus aptartas susidariusi politinė situacija ir apspręsta dėl Tėvynės sąjungos galimybės būti tokioje koalicijoje. Mes jaučiame atsakomybę už Lietuvos ateitį, už ateinančius ketverius metus, todėl ir esu įsitikinęs, kad partija priims tokį sprendimą, kuris bus geriausias valstybei.

Užsiprenumeruokite „Tremtinį“!

Prenumerata mėnesiui kainuoja 4,80 Lt, 3 mėn. - 14,40 Lt, 6 mėn. - 28,80 Lt, metams - 57,60 Lt. Vienas „Tremtinio“ egzempliorius kainuoja 1,20 Lt. Indeksas - 0117.

Mūsų adresas: „Tremtinys“, Laisvės al. 39, LT 44309 Kaunas.

Nepamirškite užsiprenumeruoti savo laikraščio!

Dėkojame

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos bei Tėvynės sąjungos Politinių kalinių ir tremtinių frakcijos valdybos dėkoja buvusiems politiniams kaliniams ir tremtiniams, rezistencijos dalyviams ir visiems rinkėjams, balsavusiems už Tėvynės sąjungos (konservatorių, politinių kalinių ir tremtinių, krikščioniškųjų demokratų) kandidatus rinkimuose į LR Seimą.

Norime padėkoti Kauno ir Kauno rajono, Vilniaus, Utenos, Panevėžio, Pasvalio, Alytaus LPKTS ir TS skyriams. Čia Tėvynės sąjungos kandidatai, ypač antrame rinkimų ture, laimėjo prieš prorusiškos V. Uspaskicho partijos kandidatus. Buvę politiniai kaliniai, tremtiniai ir partizanai, dar kartą atlikę savo šventą pareigą Tėvynei, įrodė, kad jėga yra vienybėje!

Jūs padėjote tvirtiausių valstybininkų stuburą turinčiai partijai – Tėvynės sąjungai (konservatoriams, politiniams kaliniams ir tremtiniams, krikščioniškiesiems demokratams) – iš neįtakingos opozicinės tapti antrąja šalies politine jėga, kuri dabar beveik su triguba jėga skleis ir įgyvendins Lietuvos laisvės kovotojų, Nepriklausomos Lietuvos kūrėjų ir patriotų idealus ir siekius.

Bus pagerbtas Laisvės kovotojų atminimas

Lapkričio 2 d., antradienį, 13.30 val. Tuskulėnų rimties parko kolumbariume (Žirmūnų g. 1 F, Vilnius) įvyks 1944–1947 m. sovietinio teroro aukų palaikų laidojimo ceremonija.

Kviečiame visus buvusius politinius kalinius ir tremtinius, čia užkastų nukankintų Laisvės kovų dalyvių gimines, artimuosius ir bendražygius deramai pagerbti kritusiųjų už Lietuvos laisvę atminimą.

Automobiliai bus statomi prie buvusios VRM kultūros ir sporto rūmų (Žirmūnų g. 1 E, Vilnius).

Tuskulėnai – 1940 m. sovietinių okupantų nacionali-

zuotas dvaras Vilniuje, kurį okupacijos metais sovietų represinės struktūros buvo pavertusios slapta kapaviete, ilgus metus uoliai slėpta nuo "tarybinės liaudies". Slėpti buvo ką. Ypatingasis pasitarimas 1944 m. rugpjūčio mėn. – 1954 m. gegužės mėn. nutiesė ne mažiau kaip 11 tūkst. 932, o Karinis tribunolas – ne mažiau kaip 22 tūkst. 80 "kontrrevoliucionierių".

S. Vaitiekus savo knygoje "Tuskulėnai" teigia, kad 1940 m. Tuskulėnų dvaras, visi išlikę pastatai ir teritorija perduoti LSSR NKVD žinion ir paskirti tuometiniam NKVD-MVD ministrui J. Bar-tašiūnui.

(keliamo į 4 psl.)

Siūlymas peržiūrėti įsipareigojimus Europos Sąjungai

(atkelta iš 1 psl.)

Kad tik užtikrintų Rusijos energetikų pelno planus, net rizikuodama pažeisti sutartį su Europos Sąjunga ir papildomą Ignalinos atominės elektrinės uždarymo kaštų našta užkrauti ant Lietuvos mokesčių mokėtojų pečių.

Nesuprantami ir "Lietuvos energijos" vadovų nuogaštavimai. Visų Lietuvos elektrinių galia daugiau kaip tris kartus viršija poreikius. Todėl būtų keista, kad mažiau nei trečdalių generatorių galių išvedę iš eksploataci-

jos, pakliūtume į tokią padėtį, jog tektų atsisakyti tarptautinių elektros tiekimo įsipareigojimų. Juo labiau kad tai iš anksto buvo žinoma ir Lietuvos elektros eksporto įsipareigojimus Vyriausybė turėjo suderinti.

Esame įsitikinę, kad klausimų, galinčių sukelti nesuspatingumą su Europos Sąjunga, svarstymai šiame porinkiminiame šurmulyje neturėtų vykti vien tik uždaruose Vyriausybės koridoriuose. Todėl raginame šią problemą aptarti viename iš artimiausių Seimo posėdžių.

Žinios iš Seimo

Kaunas Tėvynės sąjungai atidavė "liūto dalį"

Patriotinė Lietuva ir ypač konservatyvusis Kaunas antrame LR Seimo rinkimų ture davė tinkamą atkirtį prorusiškomis populistinėms jėgoms, nuo Lietuvos prezidentūros savo godų žvilgsnį nukreipusioms į Lietuvos Seimą.

Pirmame rinkimų ture V. Uspaskicho partijai gavus 22 mandatus, o Tėvynės sąjungai – tik 11, antrame geriau sekėsi Tėvynės sąjungai, prisidūrusiai sau dar 14 mandatų.

Pirmame ture pagal partinį sąrašą į Seimą pateko 11 TS žmonių: Vilija Aleknaitė-Abramikienė, Audronis Ažubalis, Ramūnas Garbaravičius, Povilas Jakučionis, Saulius Pečeliūnas, Jurgis Razma, Liudvikas Sabutis, Antanas Napoleonas Stasiškis, Egidijus Vareikis, Emanuelis Zingeris ir Vidmantas Žiemelis.

Antrame rinkimų ture mandatus į Seimą išsikovojo: Kaune – Rimantas Jonas Dagys, Arimantas Dumčius, Rasa Juknevičienė, Rytas Kupčinskas, Vincė Vaidevutė Margevičienė, Kazys Starkevičius, Kauno rajone – Donatas Jankauskas, Vilniuje – Danutė Bekintienė, Irena Degutienė, Andrius Kubilius, Panevėžyje – Julius Dautartas, Pasvalyje – Antanas Matulas, Utenoje – Edmundas Pupinis, Alytuje – Algirdas Vrubliauskas.

Ypač graži antro rinkimų turo kova, pavadinta Kauno "Žalgiris" prieš Archangelsko "Suvirintoją", vyko Kaune. "Liūto dalį" – net 6 mandatus kauniečiai atidavė Tėvynės sąjungai. Dar vieną išsikovojo Kauno rajone savo kandidatūrą iškėlęs TS narys D. Jankauskas. Kauniečiai į Seimą iškomandiravo ir Vidą Mariją Čigriejienę, kuri jau pareiškė prisijungianti prie Tėvynės sąjungos frakcijos Seime. Mat ji gimusi Alytuje, pedagogų šeimoje. 1941 m. su sesute ir mama patyrė Sibiro tremtį. Pradžios mokyklą baigė Barnaule, į Lietuvą grįžo 1948 m. ir tęsė mokslą Utenos vidurinėje mokykloje. Kauno Dainavos apygardoje laimėjo irgi dešinysis – liberalcentristas K. Glavecikas. Kaunas nedavė nė vieno mandato nei uspaskichininkams, nei paksininkams, nei buvusiems komunistams. Šlovė lietuviškiausiam miestui!

Nežiūrint, ar Tėvynės sąjunga bus valdančiojoje koalicijoje, ar opozicijoje, labai sustiprėjo buvusiu politinių

kalinių ir tremtinių kovinė pozicija įstatymų leidybos kalvėje – Seime. Jei iki šiol TS Politinių kalinių ir tremtinių frakcija (PKTF) Seime teturėjo vieną dr. P. Jakučionį, dabar ją gali papildyti likimo broliai ir seserys. Ypatingą pareigą likimo broliams turėtų jausti A. Dumčius ir V. V. Margevičienė. Čia galėtų produktyviai dirbti ir V. Čigriejienė. Į ją turėtų įsitraukti ir kiti Seimo TS frakcijos nariai, gimę tremtyje, tokie kaip D. Jankauskas ar R. Dagys. Dabartinis Seimo narys A. Stasiškis sako, kad jei jį pakviestu, jis eitų dirbti į šią frakciją. Žinoma, ši frakcija dirbtų Tėvynės sąjungos frakcijos sudėtyje ir būtų gyva jos dalis. Bet koku atveju buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai turės daugiau adresų savo bėdoms išsakyti, jų interesus atstovaus daugiau žmonių.

Derybos dėl "vaivorykštinių" Vyriausybės – nėra lengvos

Paaikšėjus, kad Tėvynės sąjunga šiuose Seimo rinkimuose laimėjo 25 mandatus ir antrosios partijos vardą, deja, pirmąją vietą užleidusi Darbo partijai (39 mandatai), ji turi daug galimybių iš opozicijos pereiti į valdančiąją daugumą ir taip užkirsti kelią prorusiškomis jėgoms skverbtis prie valstybės laivo vairo. Žinoma, tai tikrai nebus labai paprasta. A. Brazausko socdemai (20 mandatų) ir A. Paulausko soclibai (11 mandatų), susimetę į koaliciją, nori sau pasilaikyti premjero, Seimo pirmininko ir dar net septynių ar devynių ministrų portfelių: ūkio, finansų, aplinkos apsaugos ir susisiekimo, ir kt. Jų apetitas nepamatuotas. Jei "vaivorykštinių" Vyriausybę sudarytų socdemai, soclibai, liberalcentristai (18 mandatų) ir konservatoriai, tai tarp šių keturių partijų daugiausia balsų turi būtent Tėvynės sąjunga. Paprastai daugiausia mandatų turinčiai partijai tenka premjero postas, o antrajai – Seimo pirmininko.

Labai neišmintingai ir net išdavikiškai elgiasi Liberalų ir centro sąjunga, vadovaujama A. Zuoko. Ji neketina sudaryti su Tėvynės sąjunga vieningo derybinio bloko. Manoma, kad A. Zuokas taip elgiasi ne iš jaunatviško nepatrymo, kaip kai kas mano, bet dėl savo bėdų su teisėsauga. Po poros savaičių baigia-

mas ikiteisminis tyrimas ir bus galutinai suformuluoti įtarimai A. Zuokui, gulsiantys ant teisėjų stalo. Be to, Vilniaus mero kadencija taip pat baigiasi už 2,5 metų. Matyt, šie faktoriai verčia A. Zuoką pataikauti A. Brazauskui.

Tuo tarpu, kai minėtos keturios tradicinės partijos tariasi dėl to, kaip ir kas valdys Lietuvą, V. Uspaskichas jau sudarė koaliciją su K. Prunskiene. Jos vadovaujama Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjunga gavo 10 mandatų. Jis taip pat intensyviai tariasi ir su A. Brazausku ir A. Paulausku. Nors Tėvynės sąjunga protestuoja prieš tokį dvigubą žaidimą, kairieji nepaiso jų protestų. Žiniasklaidai nuolat beriami gandai neva "vaivorykštė" tarp tradicinių partijų gali nepavykti dėl per didelių konservatorių ambicijų. Kol kas žaidžiami dvigubi, propagandiniai ir kitokie žaidimai. Bet tiek uspaskichininkams, tiek kairiesiems reikės paklusti demokratijos taisyklėms ir nulenkėti galvą prieš rinkėjus, Tėvynės sąjungą išrinkusius antrąją partiją. Net ir tuomet, jei būtų formuojama mažumos socdemų, soclibų ir liberalcentristų Vyriausybė, Seime jiems reikės Tėvynės sąjungos pritarimo kiekvienu klausimu.

A. Brazausko vadovaujamoje partijoje netrūksta bėdų: į partijos vadovybę grįžta išteisintas V. Andriukaitis, iškasęs karo kirvį prieš koalicijos partnerį A. Paulauską. Tas pats "partneris" mielai dairosi į V. Uspaskicho pusę. Be to, socdemai susirūpinę dėl partijos lyderio, mat A. Brazauskas bet kada gali išeiti į pensiją. Naujo lyderio rinkimai ir kova dėl šio posto susilpnintų partiją.

Panaši padėtis Liberalų ir centro sąjungoje, kuri dabar atrodo lyg trigalvis slibinas: viena kalba A. Zuokas, kita – P. Auštrevičius, matyt planuojantis stoti prie partijos vairo, dar kitaip šneka G. Steponavičius. Tikriausiai partija nenori vien tenkinti savo lyderio interesų, todėl manoma, kad yra ties skilimo riba.

Vienintelė Tėvynės sąjunga – tvirta ir susitelkusi, rimtai nusiteikusi vykdyti savo rinkėjų jiems patikėtą valią. Laukti neteks ilgai – lapkričio viduryje rinksis naujos kadencijos Seimas, pirmame posėdyje turi būti išrinktas Seimo pirmininkas. Tada turėtų paaikškėti ir premjero kandidatūra.

Ingrida VĖGELYTĖ

Bus pagerbtas Laisvės kovotojų atminimas

(atkelta iš 3 psl.)

Į "Bartašiūno vilos" kapavietę sugulė įvairių tautybių, profesijų, įsitikinimų ir tikybų žmonės.

Čia buvo užkasti daugiau nei 40 Birželio sukilėlių, apie 200 lietuvių, antisovietinio pasipriešinimo dalyvių. Taip pat Lietuvos laisvės armijos organizatoriai ir vadovai: karininkas A.Eidimtas, Lietuvos tautinės tarybos įkūrėjas J.Noreika (generolas Vėtra) ir jo padėjėjas Z.Serkšnas-Laukaitis, Vanagų ir Žemaičių legiono įkūrėjai karininkai A.Karalius ir A.Kubilius, Žemaitijos pasipriešinimo judėjimo vadovas J.Semaška, Tauro partizanų apygardos štabo viršininkas kapitonas L.Taunys ir leitenantas V.Bacevičius, vyskupas V.Borisevičius, klebonas P.Gustaitis, partizanai ir kt.

1952 m. birželio 23 d. pažymoje SSRS MGB vadovybei teigiama, kad "to dvaro teritorijoje palaidota ne mažiau kaip 1000 žmonių". Tiriant Tuskulėnų kapavietę rasti 607 nužudytųjų palaikai, iš jų tik 43 nustatyta tapatybė. Galimas daiktas, kad likusiųjų palaikai buvo sunaikinti slepiant kraupią piktadarybę. Buvusių kapadubių nerasta, nes užsodinti medžiai.

Tuskulėnų kapavietės paslapčiai saugoti buvo paskirti pareigūnai, kurie čia ir gyveno. "Norint sukurti karinių ryšių vaizdą, čia buvo pastatytos neveikiančios radijo antenos. Tuskulėnų dvaro pastatuose yra gyvenę LSSR MVD vadovai, o vėliau trumpą laiką veikė kagėbistų vaikų vasaros pionierių stovykla. Bandyta Tuskulėnuose užkastus lavonus sunaikinti darant grėžinius ir į juos pilant kaustinę sodą...", stengiasi užpilti kapadubes, sulyginti žemės paviršių, apželdinti teritoriją greitai augančiais medžiais ir krūmais. Tuskulėnų dvaro teritorijoje prieš gerus du dešimtmečius buvo pastatyti VRM kultūros ir sporto rūmai. Tvarkant teritoriją bei įrengiant parką ir skverą, KGB prižiūrėjo, kad tiesiamos požeminės komunikacijos, kabeliai jokiū būdu nepriartėtų prie draudžiamų ribų, kad nebūtų nė menkiausios galimybės aptikti kokią nors kapadubę. Todėl parko takeliai, apšvietimas ir visa kita buvo projektuojama pagal specialų planą.

Norėdami paslėpti Tuskulėnų dvaro paslaptį, KGB darbuotojai po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo naikino NKGB-MGB-KGB bylas ir dokumentaciją, susijusią su mirties bausmės nuosprendžių vykdymu Lietuvoje karo ir pokario metais, vėžė archyvinis dokumentus į Rusiją.

Lapkričio 2-ąją, Lietuvai pagerbiant mirusiųjų atminimą, šioje kraupioje sovietinio genocido nusikaltimų vietoje pagaliau bus tinkamai pagerbtas Laisvės kovotojų atminimas.

"Tremtinio" inf.

Vaivorykštė nusidažo raudonai

Dar naktį, kai buvo išrinkti 66 kandidatai į LR Seimą vienmandatėse rinkimų apygardose, socdemų vadas ir premjeras, dabar socdemų ir socialliberalų koalicijos galva, visai Lietuvai girdint ir matant pareiškė, kad sudarydamas naują Vyriausybę nesiderės su V.Uspaskicho "darbiečiais". Tačiau jau rytą prakalbo kitaip. Paskubomis buvo sudaryta darbo grupė deryboms su rusų oligarcho Darbo partija. Tiesa, dėl akių deramasi ir su Tėvynės sąjunga bei liberalcentristais. Atskirai su kiekviena iš jų. Mat liberalcentristų lyderis sostinės meras A.Zuokas, kurio partija naujame Seime turės tik 18 mandatų, pasijutęs dideliu viršininku pareiškė, kad neremia Tėvynės sąjungos iniciatyvos derėtis dėl būsimosios koalicijos ir eiti kartu, kaip vieningas dešiniųjų blokas. Dar pareiškė pageidaujant, kad liberalcentristai naujojoje Vyriausybėje turėtų dviejų – susisiekimo ir aplinkos apsaugos ministrų portfelius. Dėl to A.Zuokas "sutiko", kad premjeru išliktų A.Brazauskas, o Seimo pirmininku – A.Paulauskas.

Taigi vadinamoji "vaivorykštės" koalicija jau iš anksto pasmerkta žlugti. Tuo labiau kad A.Brazauskas ultimatyviai pareikalavo likti premjeru, ir kad septynias pagrindines ministerijas – tas, kurioms atiteks didžioji dalis Europos Sąjungos fondų pinigų, kontroliuotų kairieji.

Ką gi, apetitas didžiulis. Tačiau nesnaudžia ir V.Uspaskichas bei "gintarinė ledi" Kazimira. Abu šie Maskvos mylėtojai paskubomis pasirašė bendradarbiavimo sutartį ir siekia suformuoti Seime valdančiąją daugumą. Pasak V.Uspaskicho ir draugės K.Prunskienės, dabar ši jungtinė prorusiška grupuotė turės 53 mandatus ir iki daugumos (71 mandato) trūksta visai nedaug. K.Prunskienė pasidžiaugė, kad prie jos prisijungė pats save iškėlęs, anksčiau vaizdavęs didelį krikščionių demokratų veikėją, P.Gražulis bei du Lenkų rinkimų akcijos atstovai. Žodžiu, sava kompanija, tikras raudonasis žvaigždynas.

Juk ne be reikalo V.Uspaskichas "flirtuoja" su Seimo pirmininku A.Paulausku, kuris anot rusų bojario, labai palankiai žiūri į draugų Viktoro ir Kazimiro bloką. V.Uspaskichas netgi A.Zuoko liberalcentristams pasiūlė prisidėti prie jo kuriamo bloko. Be abejo, po oligarcho vėliava savanorių atsiras ir daugiau. Štai susipykusi su ją priglaudusiais socialliberalais, apsukrioji Dangutė Mikutienė, kurią A.Brazauskas su A.Paulausku buvo nukišę į partinio sąrašo galą, išsikėlė pati ir laimėjo rinkimus. Ji bemat pareiškė ateinanči į V.Uspaskicho komandą.

Akivaizdžiai ryškėja, kad naujoji Vyriausybė gali būti tikrai ne "vaivo-

lykiai, komentarai

rykštinė", o kairioji prorusiška. Pirmiausia stengiamasi išstumti iš politinio gyvenimo Tėvynės sąjungą. Tuo klausimu visi – ir senieji, ir naujieji "gelbėtojai" labai solidarūs. Visos priešrinkiminės kalbos apie nesijungimą su V.Uspaskicho populistais bemat pasibaigė jau pirmąją dieną po antro rinkimų turo.

Lukašenkos pėdomis

Spalio 31 d. Ukrainoje su nerimu ir viltimi laukiama prezidento rinkimų. Jų baigtimi suinteresuotos NATO ir Europos Sąjungos šalys, kaimyninės valstybės, o ypač Rusija, dedanti milžiniškas pastangas ir, žinoma, didžiulius pinigus, kad rinkimus laimėtų Maskvos remiamas kandidatas, dabartinis premjeras Viktoras Janukovičius. Kijeve jau kelis mėnesius darbuojasi artimi Kremlui "juodųjų technologijų" meistrai, praėję KGB mokyklą, tokie kaip artimas Rusijos prezidentui V.Putinui ir baigiančiam kadenciją Ukrainos prezidentui L.Kučmai žmogus, laikomas geriausiu Rusijos rinkimų technologijų specialistu Glebas Pavlovskis ir kitas veikėjas, kuris specializuojasi rinkimų rezultatų klastojimo srityje, Markas Gelmanas. L.Kučmos klanas rengiasi suklastoti rinkimų rezultatus ir deda visas pastangas, kad nelaimėtų opozicijos kandidatas Viktoras Juščenka, kurį, likus kelioms savaitėms iki rinkimų, buvo bandyta nunuodyti.

Praėjusį savaitgalį Kijeve įvykusioje šimtatūkstantinėje opozicijos kandidatą V.Juščenką remiančioje demonstracijoje jis pareiškė, jog dėsiąs visas pastangas, kad rinkimų rezultatai nebūtų suklastoti. Pasak V.Juščenkos, L.Kučmos klanas ir Maskvos remiamas V.Janukovičius neturi jokios galimybės laimėti rinkimų, jei jie vyks sąžiningai. Tačiau tikimybė nedidelė. Mat visos televizijos stotys, esančios L.Kučmos žinioje, išstisias paras reklamuoja ir kelia į padanges valdžios ir Maskvos kandidatą V.Janukovičių. Ir visai nesvarbu, kad jis sovietmečiu du ar tris kartus sėdėjo kalėjime. Ne už kokią disidentų veiklą, o už kriminalinius nusikaltimus. Išaiškėjus šiems faktams, buvo spėliojama, kaip kriminalinis nusikaltėlis buvo priimtas į "šlovinašias" SSKP gretas. Paprastai tokią praeitį turintiems žmonėms kelias į partiją būna užkirstas. Pasirodo, kad sėdėdamas kalėjime V.Janukovičius glaudžiai bendradarbiavo su KGB, teikdamas žinias apie kitus kalinius. Žinoma, ne apie vagis ir plėšikus, o apie nuteistuosius už "antisovietinę agitaciją ir propagandą". Apie tai valdžios kontroliuojami televizijos kanalai ir radijo stotys nepraneša nieko. Užtat šmeižtas prieš opozicijos kandidatą V.Juščenką liejasi kaip iš gausybės rago. Jis vadinamas JAV agentu, Vašingtono statytiniu. Netgi V.Juščenkos žmona (ukrainietė, bet

turinti JAV pilietybę) šmeižiama. Esą ji internetu gauna slaptas JAV Centrinės žvalgybos valdybos instrukcijas, kaip rinkimų nesėkmės atveju sušaldyti šalį į Rytų ir Vakarų Ukrainą. Maskvos imperininkai iki šiol Vakarų Ukrainos gyventojus vadina "buvusiais nacionalistais" ir banderinkais.

Aišku, Ukrainoje negali pasikartoti Baltarusijos "batkos" A.Lukašenkos rinkimų ir referendumo scenarijus. Visų pirma todėl, kad ukrainiečiai labai skiriasi nuo užguitų ir nupilietintų baltarusių. Tačiau kad rinkimai gali būti suklastoti ir nedemokratiški, pripažįsta netgi kai kurie Maskvos laikraščiai. Jau nekalbant apie Vakarų. Tą susirūpinimą rodo ir JAV Atstovų rūmuose parengtas dokumentas – "Aktas apie demokratiją Ukrainoje ir sąžiningus 2004 m. rinkimus". Pasak pranešimų iš Vašingtono, šis aktas bus bemat priimtas ir patvirtintas tuo atveju, jeigu paaiškės, kad Ukrainos prezidento rinkimų rezultatai bus suklastoti. Tokiu atveju numatytos ne tik ekonominės ir politinės sankcijos Ukrainai, bet ir sankcijos atskiriems valdininkams ir apsvogusiems bei korumpuotiems verslininkams, kuriems bus uždrausta įvažiuoti į JAV.

Isterija prieš opoziciją pasiekė absurdišką laipsnį. Vidaus reikalų ministerijos ir saugumo pareigūnai jau išpūtė "baisaus pavojaus" valstybei grėsmę. Esą viena iš opozicijos lyderių Julija Timošenko rengiasi sukelti revoliuciją Gruzijos "rožių revoliucijos" pavyzdžiu, jeigu rinkimus V.Juščenka pralaimės.

Tačiau likus kelioms dienoms iki rinkimų nutiko beprecedentinis atvejis: į Kijevo atvyko pats Rusijos prezidentas V.Putinas, tuo aiškiai pademonstruodamas savo paramą valdžios kandidatui V.Janukovičiui. Vos atvykęs į Kijevo V.Putinas pasakė kalbą, kurią transliavo trys pagrindiniai Ukrainos TV kanalai. Jis pareiškė, kad Rusija be jokių išlygų pripažįsta Ukrainos nepriklausomybę, gerbia ir gerbs jos teritorinį vientisumą. Taip pat gyrė Maskvos kuriamą vadinamąją Bendrąją ekonominę erdvę į kurią be Rusijos įeitų Ukraina, Baltarusija ir Kazachstanas. Žodžiu, agitacinė V.Putino kelionė yra didelis paskatinimas prorusiškoms jėgoms.

Tiesa, V.Putinas savo kalboje nurašino ne tik ukrainiečius, bet ir Rusijos piliečius, kad jis nepaseks Baltarusijos bičiulio A.Lukašenkos pavyzdžiu ir nekels savo kandidatūro: trečiai kadencijai. Pasak V.Putino įstatymai ir konstitucija yra šventi da lykai ir jis jų laikysis.

Nors ir vengdamas minėti Kremliaus bičiulio V.Janukovičiaus pavardę, netiesiogiai V.Putinas ragino ukrainiečius "teisingai pasirinkti" ir priminė, kad apklausų duomenimis ne 49 proc. Ukrainos piliečių mano, kad tik glaudi sąjunga su broliška Rusija ir Baltarusija gali sąlygoti žmonių gerovės kilimą.

Jonas BALNIKA

Paminėtos 105-osios A. Kučingio gimimo metinės

LK Kauno įgulos karininkų ramovėje paminėtos nepriklausomos Lietuvos kariuomenės majoro, bajoro, garsaus operos dainininko Antano Kučingio 105-osios gimimo metinės. Pranešimą apie dainininko kelią į meno aukštumas, kario karjerą ir tremtį skaitė M. ir K. Petrauskų lietuvių muzikos muziejaus muziejininkė V. Bingelienė.

Antanas Kučingis gimė 1899 m. spalio 18 d. Prienu r., Veiveriuose. Dyrus į didžiojo meno labirintus A. Kučingiui atsivėrė Veiverių mokytojų seminarijoje, kur dainavo chore, ypač domėjosi muzika. Tačiau savo likimą jaunuolis susiejo su karo mokslais, nes jautė polinkį. 1920 m. baigė Lietuvos karo mokyklą Kaune, paskirtas dirbti Alytuje. Ir čia nesiskyrė su daina. Po dvejų metų perkeliamas į Kauną, kariuomenės generalinio štabo Karo topografijos skyrių. Kaune sukūrė šeimą, dažnai lankė Valstybės teatro spektaklius ir užsikrėtė nepagydoma "liga" – dainuoti operoje.

1923–1927 m. A. Kučingis mokėsi Kauno muzikos mokykloje, A. Kutkaus dainavimo klasėje. Jį pastebėjo garsusis tenoras Kipras Petrauskas ir paskatino kopti į

Antanas Kučingis.

Nuotr. iš M. ir K. Petrauskų muzikos muziejaus fondų

didžiąją sceną. A. Kučingis debiutavo profesionalioje P. Čaikovskio operoje "Eugenijus Oneginas", nuo 1944 m. dainavo Nacionaliniame operos ir baleto teatre Vilniuje. Sukūrė per 70 vaidmenų. Melomanams labiausiai įsimintinas jo Mefistofelis iš Š. Guno operos "Faustas".

Ramų kario ir dainininko gyvenimą sudrumstė sovietų okupacija. 1948 m. vasario 12 d. Kaune, Aušros g., kur gyveno Kučingių šeima, apsilankė nekviesti svečiai ir išblaškė šeimą po Sibiro platybes. Antaną išvežė į Mordovijos lagerius. Ten dirbo pačius sunkiausias miško dar-

bus. Net nežmoniškais sąlygomis sugebėjo nepalūžti. Iš cemento maišų pasigaminė knygelę ir surašė italų-lietuvių kalbų žodynėlį. Po Stalino mirties, kalėdamas Omsko lageryje, subūrė bendraminčių trupę ir surengė koncertą, kuriame skambėjo Š. Guno operos "Faustas" ištraukos. Gyvendamas tremtyje dirbo Omsko filharmonijoje ir mokyklose. Apie tai byloja 1956 m. Omsko muzikos mokyklos pedagogų padėkos raštas už programą rengiant M. Musorgskio metinių minėjimą.

Į Lietuvą A. Kučingis grįžo 1956 m. Dainavo Operos ir baleto, Kauno muzikiniame teatre, tačiau sovietų valdžia vis rasdavo "kablukų" ir netoleravo jo darbo teatruose. Trukdė tremtinio, politinio kalinio "šleifas".

Antanas Kučingis mirė 1983 m. Palaidotas Kauno Romainių kapinėse.

Pagerbti žymaus dainininko atvykę kauniečiai dalijosi prisiminimais, dainavo Kauno muzikinio teatro solistai, muzikavo Veiverių Antano Kučingio meno mokyklos jaunieji atlikėjai ir dėstytojai. Apie tėvą saujelę prisiminimų pažėrė sūnus Algimantas.

Asta ŠAUKĖNAITĖ

Pateikiame receptų iš Kauno jungtinio sveikatos klubo surengtos sveiko maisto parodos

Daržovėmis įdaryti pipirai (4–6 porcijos)

2 kg saldžiųjų pipirų, 0,5 kg įvairių daržovių (morkų, kopūstų, salierų, pastarnokų, kaliaropių, moliūgų ir kt.), 1 stiklinė ryžių, 2 pomidorai, 2 svogūnai, truputis aliejaus.

Nedideliame vandens kiekyje 5–7 min. apvirtinti burokėliai tarka sutarkuotas daržoves. Paskui nulupus žievelę įtarkuoti 2 pomidorus, 2 susmulkintus pakepintus svogūnus, viską sumaišyti. Nupjauti pipirų viršų, išvalyti sėklas ir prikimšti daržovių faršo.

Puodo dugną iškloti morkų skiltelėmis, ant jų glaudžiai sustatyti įdarytus pipirus ir kiekvieną uždengti nupjautąja dalimi. Troškinti ant lėtos ugnies. Valgyti karštus su pomidorų padažu bei žaliomis daržovėmis arba šaltus.

J. Vaizgelienė

Pupelių paštetas

3 stiklinės pupelių, 200 g morkų, 200 g svogūnų, 4–5 česnako skiltelės, 2 šaukštai aliejaus, 4 šaukštai sumaltų pakepintų su druska sėmenų (1 dalis sėmenų – 10 dalių druskos).

Gerai išbrinkytas pupelės išvirti tame vandenyje, kuriame jos mirko. Svogūną pakepinti aliejuje, sudėti sutarkuotas morkas ir dar patroškinti. Tada įberti susmulkinto česnako ir mairūno. Išmaišyti. Troškintas daržoves ir išvirtas pupelės sumalti (geriau du kartus). Po to į masę sudėti sėmenis, gerai viską išmaišyti. Masė turi būti tiršta. Sudėti į lėkštę ir padaryti norimos formos paštetą. Papuošti paprika arba daržovėmis. Skanaus!

Atsiliepkite!

Prašome, kad atsilieptų apdovanojami Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių medaliu asmenys ar jų artimieji:

Vytautas AKUNIS, g. 1916 m.,
Antanas BULOTA, g. 1913 m.,
Vladas BACIUŠKA, g. 1910 m.,
Pranas JONKUS, g. 1923 m.,
Steponas KONTRIMAS, g. 1915 m.,
Henrikas KLIMAŠAUSKAS, g. 1929 m.,
Petras KUPSTAS, g. 1920 m.,
Elena KENTRAITĖ, g. 1931 m.,
Vladislav ORLOVSKI, g. 1931 m.,
Vytautas PANGONIS, g. 1926 m.,
Leonardas PETRAUSKAS, g. 1928 m.,
Bronius PINKEVIČIUS, g. 1915 m.,
Marijona PIPLYTĖ-LEVENS, g. 1924 m.,
Albinas RAKŪNAS, g. 1928 m.,
Antanas RYBELIS, g. 1912 m.,
Petras ŠULIKAUSKAS, g. 1929 m.

Kreiptis iki š. m. gruodžio 30 d. į KASP S. Dariaus ir S. Girėno apygardos 2-osios rinktinės štabą (Gedimino g. 19, Kaune), 102 kab., darbo dienomis 9–15 val. arba tel. (8-37) 307825. Su savimi turėti asmens tapatybės dokumentus, pažymėjimą, kuriuo pripažintas kario savanorio statusas ir giminytės ryšį įrodančius dokumentus (jei apdovanotasis miręs).

Naujos knygos

Šeimos ir Lietuvos istorija

"Minties" leidykla išleido Jadvygos Tarasonienės atsiminimų knygą "Esate ištremta pagrįstai". Gausiai iliustruotame leidinyje – apie 60 unikalių fotografijų, brėžinių ir dokumentų kopijų, nušviečiančių autorės gyvenimą nuo vaikystės iki sugrįžimo į Lietuvą iš Sibiro tremties.

Autorė gimė 1902 m. Žemajoje Panemunėje, Antano Jablonskio, žymaus kalbininko Jono Jablonskio brolio, šeimoje. Vėliau gyveno Marijampolėje, Kaune, Vilkaviškyje. 1923 m. ištekojo už karininko, Lietuvos kariuomenės savanorio Vlado Tarasonio ir visą tolimesnį savo gyvenimą susiejo su Lietuvos kariuomenės likimu. 1941 m. birželio 14 d. Tarasonių šeima buvo areštuota ir ištremta: vyras – į Krasnojarsko lagerį, o autorė su keturiais vaikais – į Altajaus kraštą. Apie ilgus metus, praleistus Sibiro tremtyje, Jadvyga Tarasonienė rašo be pykčio, be pagiežos, ji nesiima ką nors kaltinti ar smerkti, ji tik pasakoja apie tai, ką pati matė ir išgyveno, kokius žmones sutiko savo gyvenimo kelyje.

Knygos redaktorius prof. Arnoldas Pirockinas pristatydama leidinį rašo: "Knygos autorės Jadvygos Tarasonienės-Jablonskytės būta labai atidžios gyvenimo stebėtojos ir talentingos pastebėtų dalykų atpasakotojos. Sakytume, net vaizduotojos. Jos atsiminimai pateikia platų XX a. šešių septynių dešimtmečių Lietuvos gyvenimo vaizdą: kaimo ir dvaro buitį, Pirmojo pasaulinio karo siaubą, pirmųjų nepriklausomos Lietuvos dešimtmečių pažangą ir po 1940 m. birželio įvykių kilusią katastrofišką griūtį, palaidojusią daugybės žmonių svajones bei viltis. Tarp tų žmonių labiausiai išskyla žymaus kalbininko Jono Jablonskio giminaičių likimai. J. Tarasonienės šeima pakliuvo į negailingą verpetą, kuris ją ilgiems metams nubloškė į Sibiro taigą. Apie tremtinį jau daug rašyta. Norėčiau pasakyti, kad niekada nebus per daug liudytojų ir faktų, kurie įvairiais požiūriais atskleistų nekaltą Lietuvos žmonių kančias atšiauriame Sibire. Autorė, be-

je, yra labai objektyviai parodžiusi, kad ir žiaurais režimo sąlygomis rado žmonių, išlaikiusių žmoniškumą. Ko gero, tai ir padėjo jai su šeima grįžti į Lietuvą."

Prof. A. Pirockino sudarytoje knygos asmenvardžių rodyklėje skaitytojas ras ne tik pavardžių vietą knygoje, bet ir duomenų apie minimus asmenis papildymų ar patikslinimų.

Knygą galima įsigyti didesnių miestų knygynuose ir "Minties" leidykloje Vilniuje, Z. Sierakausko g. 15.

Vytautas TARASONIS

Skelbimai

Lapkričio 2 d. (antradienį) LPKTS Klaipėdos skyrius kviečia į renginį, skirtą pagerbti buvusius politinius kalinius ir tremtinus, laisvės kovų dalyvius.

17.30 val. gėlių padėjimas ir žvakučių uždegimas prie Tautos kančios paminklo, S. Daukanto g. skverelyje.

18.00 val. šv. Mišios Kristaus Karaliaus bažnyčioje (Bokštų g. 10). Jų metu giedos buvusių tremtinių choras "Atminties gaida".

Po šv. Mišių bažnyčioje skambės šio choro atliekama gėdulinga muzika. Minėjime dalyvaus Eduardo Balsio menų gimnazijos styginis kvartetas.

LPKTS Klaipėdos skyrius

Lapkričio 2 d. 15 val. kviečiame į Kauno Petrašiūnų kapines, prie Lietuvos kančių memorialo, pagerbti mirusiuosius ir negrįžusius iš Sibiro lagerių ir tremties.

LPKTS Kauno skyriaus valdyba

Kazimieras ir keturi jo sūnūs

Oi kaip ne laiku užaugo Aleksandros ir Kazimiero Budginų sūnūs! Visi keturi kaip jauni ažuoliukai – augaloti ir dailūs. Darbštuoliai: mokėsi, laukuose su tėvu lygią vagą vertė. Tėvo jau buvo numatyta – kuris mokslus eis, kuris ūkyje šeiminku liks. Apie viską su Aleksandra naktimis perkalbėta...

Pirmas smūgis, parklupdęs Kazimierą, smogė vyresnėliui Bronislovui, kuris buvo šeimos viltis ir pasididžiavimas. 1941 m. prasidėjus karui su vokiečiais, traukiantis sovietinei kariuomenei, Bronislovas su kitais studentais dalyvavo politinių kalinių išlaisvinime iš Kauno kalėjimo. Vokietijai karą pralaimėjus, grįžtant sovietams, jis galėjo tikėtis tik kalėjimo, todėl pasitraukė iš Lietuvos. Vargo koncentracijos stovykloje ir iki mirties gyveno Kalifornijoje.

Per dvidešimtį perkopęs antrasis sūnus Mečislovas mokytojavu Jodainių pradinėje mokykloje. Laikai buvo neramūs. Degė sodybos, pyškėjo šūviai, su ryšulėliais į tremtį ėjo lietuviai. Mokyklų klasėse kabėjo komunizmo ideologų portretai. Mečislovui reikėjo surengti 1949-ųjų metų sutikimą. Susirado kažkokį veikaliuką, kuriame vaizduojami protingi rusų kareiviai ir kvaili vokiečiai, bet pritrūko artistų. Pasikvietė savo jaunesnius brolius Vaclovą ir Joną. Į spektaklį atėjo Mečislovo bendraklasis Martinavičius su būriu partizanų. Vietos jau buvo užimtos žiūrovų, todėl į vidų užėjo tik dviese – Martinavičius su Daukšu. Kalbą pasakė, politinę padėtį paaiškino, laisvės palinkėjo. Išeidami išsivedė atėjusią į mokyklą prižiūrėti renginio aršią komunizmo propaguotoją ir akcijų dalyvę Bronislavą Jurkaitę, kuri persekiojo Martinavičius.

Po to įvykio gyvenimas Budginų namuose pasikeitė. Kai tik kas nutikdavo Silvestrų kaimo apylinkėse, tuojau atlekdavo sribai ir tempdavo Kazimiero sūnus į Laukuvos sribyną. Žinoma, nepamiršdami pasiimti kumpių, dešrų, lašinių ir visko, ką geresnio nugriebdavo. Laukuvoje sumtuosius apkuldavo ir po dienos kitos paleisdavo. Kazimieras slapčia nusibraukdavo ašarą.

Net ir jokiems įvykiams nevykstant, įsiverždavo visas būrys naktį ir išplėsdavo grindis. Taip tęsėsi visą pusmetį. Šeima nakčiai jau nebeusirengdavo. Kartą Kazimierui su sūnumis kertant rugius sunkvežimiu atbildėjo sribai. Atokiau pasistatė mašiną, apsupo iš visų pusių. Surišo visus tris Kazimiero sūnus ir nuvežė į Laukuvą. Šį kartą buvo pasakyta, kad jie kaltinami tyčia surengę spektaklį, pasikvietę partizanus ir jiems įdavę aktyvistę Jurkaitę. Tris dienas daužė reikalaudami prisipažinti. Iš Laukuvos nuvežė į Rietavą. Ten kankino dvi savaites. Paskui nuvežė į Klaipėdos kalėjimą. Tardė daugiausia rusai. Klaipėdoje jau ne tik kumščiais daužė ar spardė, bet naudojo įrenginius bei elektrą...

Kūčių vakarą sulyse, sudraskytas drabužiais Mečislovas su Jonu pėdino savo sodybos link ir suko galvas, kaip reikės paaiškinti motinai, kodėl nėra Vaclovo. Vaclovas neišnešė iš namų nuo karo likusio vokiško šautuvo ir už tai jam priteisė ketverius metus. Susirūpinę iš karto net nepastebėjo, kad namuose nedega žiburys. Niekas nelaukė su Kūčių vakariene, net šuo nesulojo. Buvo šalta, tamsu ir tuščia. Viskas išgabenta. Tėvai glaudėsi pas gerus žmones.

Mečislovas išvyko pasidairyti į mokyklą, kurioje dirbo. Jonui tėvas patarė prašyti darbo pažįstamo kolūkio ūkvedžio. Ūkvedys pasiuntė jį dirbti į kiaulių fermą. Keletą mėnesių šėrė kiaules ir džiaugėsi laisve. Vieną dieną į fermą užsuko pažįstami partizanai. Draugiškai pasišnekėjo, pasiguodė, kad maisto trūksta. Nei čia kas suskaičiuos, nei supras – aštuonias kiaules išsivežė į mišką. Bet atsirado tokių, kurie nakties metu pas sribus nulėkė. Nespėjus praušti atlėkė sribai ir suėmė ne tik Joną, bet ir ūkvedį. Ūkvedys išsisuko lengviau. O po savaitės ir Joną paleido, bet su tokiais dokumentais, kad niekas į darbą nebeprispažintų. Norėjo eiti pas partizanus, bet partizanas Stasys Petkus jį atkalbėjo. Kas bus, sakė jis, kai senyvi ir suvargę tėvai bus ištremiti į Sibirą be stipresnio žmogaus.

Nepraėjus nė mėnesiui po to pokalbio, 1951 m. Jonas su tėvais buvo ištremitas į

Ona PADVARIETIENĖ

Krasnojarsko kraštą, Užūro rajoną, Bulatovkos kaimą. Čia Jonas suprato, kad Stasys Petkus buvo teisuus. Žiemą į darbą miške veždavo už 30 km, o grįžus beveik iki ryto reikėjo valyti grūdus. Tik lapkričio 7-oji buvo vienintelė nedarbo diena per metus. Kaimo namai buvo be stogų, užpilti storu žemės sluoksniu, ant jų vaikštinėjo ožkos.

Kazimieras gailėjo sunkiai dirbančio sūnaus ir buvo dėkingas, kad sūnus jį neapleido.

Sunki akmeniu gulė ant širdies kasdien silpstanti žmonos Aleksandros sveikata. Bemiegės naktys, vaikų kančios ją visai palaužė. Tik malda dar galėjo sušvelninti jos skausmą, bet jau nebešaukė gyvenimui...

1954 m. Kazimieras su sūnumi stovėjo prie žmonos karsto. Iki paskutinės minutės dar vis laukė sūnaus Mečislovo, kuris prieš porą metų buvo ištremitas į Rešotus. Manė, kad išleis į motinos laidotuves. Bet veltui...

Sūnus Jonas vedė tremtinę Valeriją Urbonavičiūtę, kilusią iš Kilionių k. Telšių r. Tėvas džiaugėsi, kad namuose šviesiau, jaučiau. Ypač džiaugėsi gimusia vaikaite, tik ji neišgyveno Sibiro šaltyje ir suėjus metams po Aleksandros mirties iškeliavo pas močiutę.

Sūnus Vaclovas, prie Belamoro kanalo laužų palikęs ketverius speiguotos ir alkanos jaunystės metus, grįžo į gimtąjį kaimą. Sutemus, atsargiai apsidairęs, pasibeldė į kolūkio ūkvedžio duris. Savieji jau vargo Sibire, o ūkvedys buvo padorus žmogus. Jis maloniai sutiko Vaclovą. Ant stalo atsirado butelis ir užkanda. Draugiškai besišnekučiuojant, už lango pasigirdo žingsniai. Pašokęs ūkvedys išėjo į lauką. Netrukus sugrįžo ir gudriai šyptelėjęs paaiškino, kad keletą kiaulių į mišką išleides. Vaclovas nelaukė, kol prauš. Dingo tamsoje kaip nebuvęs ir iškeliavo toliau nuo gimtųjų vietų.

1958 m. Kazimieras su sūnaus Jono šeima grįžo į tėvynę, tik ne į savo namus, kur senelių ir protėvių gyventa. Gyveno prisiminimais – regėjo brandžiomis žiemkenčių varpomis linguojančius laukus, savo gyvulėlius...

LGGRTC pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija skelbia pretendentų rezistentų vardui gauti sąrašą

(Tęsinys)

Petras Maciulevičius (po mirties), sukilimo dalyvis, Kauno aps. Kruonio valsč. 1941 06 22–28.

Antanas Marcinkevičius (po mirties), sukilimo dalyvis, Marijampolės aps. Balbieriškio valsč. 1941 06 22–28.

Vaclovas Matikevičius, ryšininkas, Prienų aps. Šilavoto valsč. Tauro apyg. Geležinio Vilko rinkt. 1945–1952 m.

Antanas Maziliauskas, partizanas, Ukmergės aps. Siesikų valsč. Šarūno, Žaibo būriai 1945–1947 m.

Adolfas Maževičius, ryšininkas, Alytaus aps. Daugų valsč. Dainavos apyg. Žaibo, Labučio būriai 1945–1952 m.

Adolfas Medišauskas, pogr. spaudos platintojas, Panevėžys 1975–1986 m.

Konstantas Medišauskas, pogr. spaudos platintojas, Panevėžys 1975–1986 m.

Bronislova Medišauskienė-Juozėnaitė, pogr. spaudos platintoja, Panevėžys 1979–1986 m.

Regina Medišauskienė-Grinskaitė, pogr. spaudos platintoja, Panevėžys, 1975–1986 m.

Ona Mickienė-Gipiškytė, ryšininkė, Utenos aps. Užpalių valsč. 1944–1950 m.

Jonas Naktinis (po mirties), rėmėjas, Biržų aps. ir valsč. 1944 09–1944 12.

Gienė Nargelienė-Petronytė, rėmėja, Utenos aps. Leliūnų valsč. 1944–1950 m.

Aleksandras Navickis, ryšininkas, Telšių aps. Varnių valsč. Žemaičių apyg. Šatrijos rinkt. 1944–1950 m.

Julė Norkienė-Pakutinskaitė, ryšininkė, Radviliškio aps. Baisogalos valsč. Priskėlimo apyg. Žalioji rinkt. 1945–1957 m.

Jonas Pakutinskis, ryšininkas, Radviliškio aps. Baisogalos valsč. Priskėlimo apyg. Maironio rinkt. 1945–1957 m.

Elena Paukštytė, rėmėja, Tauragės aps. Silalės valsč. Vilko, Pušies būriai 1946–1959 m.

Vytautas Paulavičius, rėmėjas, Panevėžio aps. ir valsč. 1945–1948 m.

Genovaitė Petruilienė-Milšauskaitė, ryšininkė, Raseinių aps. Kražių valsč. 1944–1948 m.

Juozas Pleikys, ryšininkas, Klaipėdos aps. Veiviržių valsč. Vilko būrys 1947–1953 m.

Jonas Pocevičius (po mirties), ryšininkas, Marijampolės aps. Liudvinavo valsč. 1944–1945 m.

Jonas Povilanskas, ryšininkas, Šiaulių aps. Radviliškio valsč. Galijoto būrys 1944–1950 m.

Elena Pukienė-Žekevičiūtė, ryšininkė, Panevėžio aps. ir valsč. 1945–1946 m.

Mykolas Račkus (po mirties), partizanas, Kretingos aps. ir valsč. Žemaičių apyg. Kardo rinkt. Buganto būrys 1946–1947 m.

Juozas Vytautas Raudonikis, pogr. org. narys, Prienų aps. Jiezno valsč. 1952–1954 m.

Ona Skeiverienė-Masiliūnaitė, ryšininkė, Panevėžio aps. Raguvos valsč. Šermukšnio būrys 1947–1950 m.

Genovaitė Smetonytė, pogr. spaudos platintoja, Panevėžio r. Miežiškiai 1976–1986 m.

Zuzana Birutė Stadalienė-Leimontaitė, ryšininkė, Marijampolės aps. Gudelių valsč. Tauro apyg. Geležinio Vilko rinkt. 1945–1951 m.

Jurgis Gediminas Stanionis (po mirties), sukilimo dalyvis, Kaunas 1941 06 22–28.

Pranas Stelmokas (po mirties), rėmėjas, Trakų aps. Žaslių valsč. Didžiosios Kovos apyg. 1944–1945 m.

Ona Danutė Stokienė-Rėčkaitė, ryšininkė, Raseinių aps. Girkalnio valsč. 1944–1945 m.

Vidmantas Jonas Suvaizdis, pogr. org. "Vytis" narys, Rokiškio aps. Pandėlio valsč. 1951–1953 m.

Juozas Šatas, ryšininkas, Marijampolės aps. Igliskėlių valsč. 1945–1950 m.

Algirdas Petras Šernas, ryšininkas, Biržų aps. ir valsč. 1944–1949 m.

Antanas Šatkus (po mirties), ryšininkas, Rokiškio aps. Kamajų valsč. 1946–1949 m.

Jeronimas Šimonėlis, ryšininkas, Utenos aps. ir valsč. 1944–1950 m.

Vaclovas Šmatavičius (po mirties), sukilimo dalyvis, Utenos aps. Užpalių valsč. 1941 06 22–28

Stanislavas (Stasys) Taraškevičius (po mirties), partizanas, Radviliškio aps. Baisogalos valsč. Žalioji rinkt. Valo būrys 1946–1951 m.

Antanas Taškus, pogr. spaudos platintojas, Akmenė 1966–1986 m.

(Bus daugiau)

Atsiliepiamus apie šiuos kandidatus siųskite adresu LGGRTC pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija Gedimino 40, Vilnius. Pasiteji rauti tel. (8-5) 2314157.

Pasiliksit jauni dainose

Vaisių rugsėjo 25 d. rytą, po šv. Mišių skambant bažnyčios varpams, Pakruojo r. Požerių k. atidengtas ir pašventintas paminklas broliams partizanams Balzoms: Albinui, Melchiorui ir Vytautui. Paminklas iškilo toje vietoje, kur buvo jų bunkeris, kur sprogo mirtį nešančios granatos. Savo juodą darbą atliko išdavikas, atvesdamas į slaptavietę priešus...

Paminklo papėdėje padėta rudens gėlių, uždegtos žvakutės, plazdėjo vėliavos. Į iškilmes susirinko buvę tremtiniai ir politiniai kaliniai, Balzų artimieji, Priskėlimo apyg. partizanai ir jų va-

das Juozas Mocius. Gimtinės sūnams, žuvusiems 1947 m. birželio 4 d., nuaidėjo šuvių salvės. Skambėjo LPKTS Pakruojo sk. moterų, buvusių tremtinių, ir Šiaulių vyrų "Vidurnakty nežuvę" ansamblių atliekamos dainos – patriotinės, nepakartojamos, skludusios iš širdies į širdį.

Prie paminklo kalbėjo J.Mocius, LPKTS Šiaulių aps. koordinatorius K.Arlingevičius, Šiaulių "Aušros" muziejaus direktorius, žuvusių partizanų sūnėnas R.Balza ir kiti.

Ta vieta šventa, kur žuvo trys broliai Balzos. Didingas paminklas – didžiulis lauko

akmuo ir užrašas primins partizanų kovas ir aukas, sudėtas ant Tėvynės laisvės aukuro. Su pagarba prisiminkime visus žuvusius partizanus, nes jų dėka iškovota laisvė. Laisvės kovotojų vardai išliks istorijoje.

Dėkojame Pakruojo r. savivaldybei už skirtas lėšas paminklo, įamžinusio trijų brolių Balzų žūties vietą jų gimtojoje žemėje, pastatymui. Tegu šis paminklinis akmuo kiekvienam primins kruviną kovą už Lietuvos laisvę.

Sigita JANUŠAUSKIENĖ
LPKTS Pakruojo sk. pirmininkė

Prie paminklo broliams partizanams Balzoms

Rudens pamąstymai

Uostamiesčio gatvėse rudens vėjas blaško netekusius grožio, parudavusius medžių lapus. O buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai, susirinkę Klaipėdos skyriuje, prisimena tuos, kurių neteko šiais metais ir per daugelį praėjusiųjų. Kaip visada, priekaištaujame lemčiai, kodėl pirmiausia Amžinybėn iškeliauja geriausi žmonės, galėję dar daug gerų ir reikalingų darbų padaryti. Prisimenami ir ilgi okupacijos metai, kai Lietuvos valdžia kūrė "raudonąjį rojų", o tauta statė Kryžių kalną. Valdžia ir tauta ėjo skirtingais keliais. Kaip nebūtų keista, nesutampa tie keliai ir šiandien. Tik tapo sudėtingesni, nes per okupacijos metus ne vienas prarado tikėjimą, meilę savo šeimai. Pamišę, kad doro žmogaus vardas išlieka net jam "iškeliauvus". Tiesa, pasikeitė mūsų tėvynės veidas, laisvės kovų kelius ženklina kryžiai ir gražūs paminklai, bet prie jų ryto tik pražilę, Sibiro speigo įrėžtais kančių bruožais veiduose buvę Laisvės kovų dalyviai. Skauda širdį ir kelia

rūpestį, kas lankys tuos paminklus ir uždegs žvakelę, kai ši kovotojų karta paliks žemiškus kelius.

Kartą vienos mokyklos istorijos mokytoja, atvedusi mokinių į Klaipėdos PKT skyrių, mostelėjo ranka į lagerių ir tremties standus ir pasakė: "Pasakokite apie kančias, bet nepolitikuokite, neišskirkite apie priežastis." Panašų įspūdį palieka ir mokinių rašiniai. Ten kalbama apie gyvulinis vagonus, badą, šaltį ir nieko daugiau. Buvęs LPKTS Klaipėdos skyriaus pirmininkas Zenonas Čerkauskas kreipėsi į savivaldybės Švietimo skyrių, bet neišprašė, kad per metus

nors viena valanda mokyklose būtų skirta susitikimams su Laisvės kovų dalyviais. Tebeveikia tas pats dėsniumas. Okupacijos metais buvo sudaromas įspūdis, kad Lietuvos istorija prasidėjo nuo Spalio revoliucijos, o dabar Nepriklausomybė – nuo Komunistų partijos atsiskyrimo palikus šlovingosios SSKP gretas. Skirtumas ne toks jau didelis...

Lapkričio 2 d. susirinkus klaipėdiškiai buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai dar kartą pasimelsti už žuvusius, negrįžusius iš tremties ir čia, tėvynėje, peržengusius Amžinybės slenkstį seseris ir brolius. Vėl prašys Aukščiausiojo, kad ateities kartos susigrąžintų į širdis sąžinę ir dorą.

Ona PADVARIETIENĖ

LVRKS konferencija

Spalio 19 d. LK Kauno įgulos karininkų ramovėje įvyko Lietuvos vietinės rinktinės karių sąjungos (LVRKS) rinkiminė ataskaitinė konferencija. Konferencijoje išrinkta nauja valdyba. Jos pirmininku perrinktas A.Paulavičius. Vilniaus mst. LVRKS pirm. V.Jocius kauniečiams iškilmingai įteikė gen. P.Plechavičiaus bronzinį biustą (autorius akad. Konstantinas Bogdanas). Konferencijos dalyvius pasveikino ir neblėstančios sėkmės palinkėjo LK KJKR viršininkas mjr. Gediminas Reutas.

LK KJKR meno vadovas **Gintaras VENCKUS**

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Vanda Kovalskytė 1945–2004

Gimė Lybiškių k., Jurbarko r., vidutinio ūkininko šeimoje. 1948 m. gegužės 22 d. su tėvais ir vyresne seserimi ištremta į Sibirą, Irkutsko sr., Zimos r., Centralnyj Chazaną. Tremtyje išbuvo 10 m. Grįžusi į Lietuvą, 1968 m. baigė Jurbarko vid. mokyklą ir įstojo į Šiaulių pedagoginį institutą, įgijo ikimokyklinio auklėjimo pedagogės ir psichologės specialybę. Dirbo auklėtoja Tauragės vaikų lopšelyje darželyje "Kregždutė". Buvė LPKTS Tauragės sk. narė.

Palaidota Varlaukio kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame seserį su šeima.

LPKTS Tauragės skyrius

Juozas Ridikas 1929–2004

Gimė Utenos r., Užpaliuose, pasiturinčio ūkininko šeimoje. 1946 m. rugsėjo mėn. Ridikų šeimą ištremė į Sibirą. Kadangi vyriausiasis brolis Antanas jau partizanavo, o motina su mažais vaikais slapstėsi, tai išvežė tėvą, brolių Albiną ir Juozą. Grįžęs iš tremties, Juozas baigė Šimonių septynetę mokyklą. Vėliau įgijo aukštąjį išsilavinimą. Dirbo inžinieriumi, darbų vykdytoju Joniškėlyje, Linkuvoje, Pakruojuje. Sukūrė šeimą. Kartu su žmona Bronislava užaugino dvi dukteris ir sūnų, sulaukė penkių vaikų.

Nuoširdžiai užjaučiame šeimą ir artimuosius.

LPKTS Pakruojo skyrius

Petras Povilas Zamkauskas 1934–2004

Gimė Panevėžior. Sodelių k. 1947 m. šeimą ištremė už tai, kad rėmė partizanus. Ištremti į Tomsko sr. Asino r. Baturino gyv. Dirbo miško darbus. 1958 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno Panevėžyje. 1967 m. vedė, užaugino du sūnus. Nuo 1991 m. – LPKTS Panevėžio sk. narys.

Palaidotas Panevėžio Šilaičių kapinėse. Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, vaikus ir artimuosius.

LPKTS Panevėžio skyrius

Agota Morkūnaitė-Navickienė 1923–2004

Gimė Dvariškių k., Lygumų valsč., Šiaulių aps., stambių ūkininkų šeimoje. 1949 m. Agota su tėveliu buvo ištremti į Irkutsko sr., Butakovo kolūkį. Į Lietuvą grįžo 1958 m. Apsigyveno Dervelių k., Pakruojo r. 1959 m. ištekėjo už buvusio politinio kalinio, išsikėlė gyventi į Dulkiškių k., Pakruojo r. Užaugino dukterį, sulaukė vaikų. Buvė LPKTS Pakruojo, vėliau Radviliškio sk. narė.

Palaidota Sidabravo kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame dukterį Stasę su šeima ir artimuosius.

LPKTS Radviliškio skyrius

Feliksas Poška 1925–2004

Gimė ir augo Šilalės r. Dryžių k. 1948 m. su šeima ištremtas į Irkutsko sr. Zimos r. Centralnyj Chazano gyvenvietę. Tremtyje vedė likimo sesę, sulaukė dviejų sūnelių. Grįžo į Lietuvą 1958 m., apsigyveno Radviliškyje. Dirbo ŽUM gamykloje. Nuo 1990 m. aktyvus LPKTS Radviliškio sk. narys.

Palaidotas Radviliškio kapinėse.

Užjaučiame sūnus su šeimomis ir artimuosius.

LPKTS Radviliškio skyrius

Gerbiami skaitytojai!

"Tremtinys" "Lietuvos spaudos" kioskuose nepardavinėjamas. Jį galite nusipirkti Vilniuje, Sąjūdžio kioske (Gedimino g. 1) ir Kaune, LPKTS būstinės knygynėlyje (Laisvės al. 39, I a.). "Tremtinį" geriausia užsiprenumeruoti pašte.

TREMITYNYS

SL289

Redaktorė - Audronė Kaminskienė
Red. padėjėja - Aušra Šuopytė

Lit. redaktorė - Jolita Navickienė
Korektorė - Dalia Maciukevičienė
Tech. redaktorė - Vesta Milerienė

Kaina
1,20 Lt

Mūsų adresas: Laisvės al. 39, LT-44309 Kaunas, tel. 323204, faksas 323214, el.paštas: tremtinys@takas.lt LPKTS puslapis internete: <http://www.lpkts.lt>